

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek, Zápolya-u. 1.,
ahová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-u. 1.
ahová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére
vonalkozó felszólalások intézendők.
Telefon-szám 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LAJOS.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — 24 K.
Félévre — — — — 12 K.
Negyedévre — — — 6 K.
Egy hóra — — — — 2 K.
— Egyes szám ára 8 fillér. !

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik vasár- és ünnepnapok kivételével mindegy nap délután 5 órakor. ■■■■■

Nagybecskerek, 1911.

XL. évfolyam 270. szám.

Szombat, november 25.

Belügyi kérdések.

— A miniszterelnök beszéde. —

— november 25.

Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök a belügyi tárca költségvetési vitájának tegnapi befejeztével, mint belügyminiszter nagyarányú beszédben válaszolt a belügy vita összes szónokainak minden részletében megvilágítva a belügyi kérdéseket.

A kérdéseket, melyekről a miniszterelnök tegnap nyilatkozott, nem vehetjük mind papírra. Csak éppen érintjük őket, még pedig nem is tervszerű sorrendben, hanem úgy, amint azokat a szónok ötlete egymás mellé sorolta. Először a megyei tisztviselőkről volt szó. Fizetésrendezésük készül és ez a rendezés ki fog terjedni az árvaszéki tisztviselőkre is. A városi segélyeket a kormány az eddigi alapon kiutalja de törvényt készít, mely állandó kulesot fog nyújtani az igazságos elosztás számára. A körorvosok nyugdíjtörvénye nemsokára életbe lép és akkor talán több lesz vidéken az orvos. Az ivóvíz ellátás is belekerült a kormány gondjai közé és a miniszterelnök ezt a gondot se fogja elvetni magától.

Szó volt a fővárosról is, még pedig többféle vonatkozásban. Részint nagy Budapest eszméjének kapcsán, mely teljes mértékben bírja a miniszterelnök rokonszenvét. Részint rosszaló, korholó kíséretben, amikor Héderváry Károly gróf elég

keményen megróttta azt a spekulatív szellemet, mely a főváros szabályozását olyan hibás és egészségtelen mederbe terelte és a háztulajdonosok törpe minoritásának olyan lelketlenül kiszolgáltatta a házakkal nem bíró tömeget. Szóba jött a községi takarékpénztárak kérdése is, melyet a miniszterelnök szívesen megoldana, de csak bizonyos biztosítékok szem előtt tartásával.

A közszeabadságok, főleg a gyülekezeti jog kezeléséről kétszer is beszélt Héderváry Károly gróf. Kijelentette, hogy ő nem szeret semmiféle panaszt, vagy elégedetlenséget elnyomni. Jobbnak tartja, ha minden ilyen szempont és ilyen állásfoglalás nyilvánosságra kerülhet, mert így könnyebb azt orvosolni, vagy ellene védekezni. Ezen az igazán mintaszerű liberális alapon hiva a miniszterelnök a gyülekezés szabadságának. Nem is talált nála kedvetlenül elintézésre semmiféle ilyen természetű panasz, vagy felebbezés.

Nagy szerep jutott a beszédben a közegészségügy kérdéseinek is. A kormány szívesen segít elő minden kórházépítkezést. A betegápolás dotációját is szívesen emeli. Hogy a kormányzatnak ebben a kérdésben illetékes szervei milyen jól teljesítik hivatásukat, azt legjobban bizonyítja a kolera-veszedelem gyors és sikeres leküzdése, melylyel egész Nyugat-Európa elismerését vívtuk ki magunknak. Csak aztán ne bizzon mindenki minden téren mindent a kormányra. Éppen a közegészségügyi vi-

szonyok azok, melyek bő munkateret nyitnak az autonóm szervek alkotási vágyának. Akik olyan hangosan védelmezik az autonómiát, cselekedjenek is hasonló vehemenciával annak hasznos megnyilvánulásai érdekében.

Az autonómiával szoros kapcsolatban volt a rendészeti intézmény. Megyéink városaink álláspontja az, hogy ahol az autonómia nem futja, fussa a csendőrség. Ahol az önkormányzat tehetetlen, csináljon rendet a kormány. Ez lehet ugyan ok a rendszet fejlesztésére, de nem ok autonómiáért való rajongásra.

A nemzetiségi kérdést három román szónok vitte bele a vitába. A miniszterelnök ezekre a felszólalásokra is bölcs mérséklettel, de mégis törhetetlen energiával megfelelt. Megengedte, hogy minden egyes konkrét panaszban lehet valami kis igazság, de még ez a kis meglevő igazság is teljesen elhomályosul, mihelyt valaki azt rosszakaratulag nagy sérelemmé akarja általánosítani. Az állítólagos nemzetiségi kérdés ilyen elnagyolt apró panaszokból táplálkozik és mihelyt a konkrétum terére lépve megvizsgáljuk e panaszokat, a nagy ellentétéről rögtön kiderül, hogy nincs sehol.

A tulajdonképeni politikának csak egy passzus jutott. A közigazgatási reform politikája provokálta ezt. A miniszterelnök esodálkozott a türelmetlenségen, melylyel egyes jobboldali szónokoknak erre vonat-

„TORONTÁL“ tárcája.

A mistral.

Bár előtte való nap az anyakönyvvezető előtt örök hűséget esküdött a férjének, Reinette amint felébredt, bizonyos lázadási gerjedelmet érzett magában.

Bosszankodott magára, hogy alvónak tette magát, kissé félelemből, kissé kacér ingerkedésből és aztán, hogy valóban elaludt — amennyire megtörte a fáradság és az öröm — a mozgásban levő vasuti kocsik monoton ringására.

És bosszus volt a férjére is, hogy respektálta a szeszélyét anélkül, hogy sejtette volna, milyen kegyetlen és kéjes éjszakát élt át a szegény fiú, amint lélegzeni sem mert, nehogy zavarja ezt a gyermekálmot és bámult Reinette, az igazi Reinette mellett, ki az ülés szögletébe húzódott, egy másik Reinettet, kit az üveges ajtó szeliden tükrözött vissza, mint valami fekete tükröt.

Most már megvirradt. Egymás után repültek el a falvak, városok és egy néptelen állomáson a vonat megállása közben

madár dal hangzott fel, mire Reinette megkockáztatta egészen felnyitni a szemét.

— Végre, uram, lesz szives megmondani nekem, micsoda hely az a Roque-Estérelle, ahová engemet vinni állít?

— Az, Reinette, egy kis falu, melyet kiszemeltem, hogy ottan boldogok legyünk.

A következő állomáson leszálltak: a férfi ragyogó arccal, a nő kíváncsian s alappában elragadtatva, de mégis duzzogni próbált.

Fogat várta őket, nagyuri ösiség büruganyokon himbálózó és nyers bársonyülésekkel, melyeknek a cirádái a tigris bőrért akarták utánözni.

— Ez a fogatunk?

— Igen, Reinette.

Reinette elfintorítani készült a száját, de nem volt ideje rá. Abban a pillanatban, amint habozva a hágsóra tette a lábát, hirtelen fagyos szél rohanta meg.

— Gyorsan, asszonyom, gyorsan, mondta a kocsis, miközben az ülés hátába kapaszkodott, különben felborít bennünket a szél.

És dideregve, felborzolt hajjal, növekvő rosszkedvvel hagyta Reinette magát a kocsiba emeltetni.

Az ég kék volt s a nap égetően sütött be a felhuzott kocsiablakon, a fogat azonban dülöngőzött a szélben, az utszéli ciprusok dühösen rázva, mintha láthatatlan szellemek gyökerestől ki akarnák tépni, hajladoztak, majd ismét felegyenesedtek, köszöntgettek majd nem földet érintve csu-esaikkal, míg a mandula virágszirmai fehér pillangókként száldostak a légben.

— Ez a mistral?

— Igen, a mi délvidéki sirokkónk, a délnyugati szélvihar.

— És sokáig tart a mistral?

— Soha három napnál kevesebb ideig, néha hat, néha kilenc napon keresztül is.

— Ah! mondta Reinette minden felelet helyett.

A fogat egy néptelen falun haladt át, hol a csukott ablakok mögött egy pár arc mutatkozott és végre egy goth boltívet alatt begurulva egy szintén goth udvarban állott meg.

A hely regényes képe tetszett Reinette-nek. Tuláradó örömmel indult fel a pompás lépcsőn. Az asztal terítve várta őket a festett gerendás mennyezet alatt, a kandallóban hatalmas tűz lobogott a nyári idő dacára, hogy eloszlassa az elernyedést, mely-

Goldschmidt Lipót -- férfi és női ruharaktár

Nagybecskerek, Fő-utca 23, Daun vaskereskedéssel szemben, a Turul és Weinberger cipőraktárak között.

A közeledő őszi és téli idényre, ajánlom dusan felszerelt raktáromat férfi-, fiu- és gyermek öltönyökben. Angol felöltők, körgallérok, rövid és hosszú téli kabátok, rövid kabát bőrfelsővel és szőrme béléssel, nadrágok, divat mellények, női őszi raglán, sacco, paletto, muff, collier stb. minden e szakmába vágó cikkeket.

(903-86)

Posta rendelvényeket pontosan eszközölök.

Szabott ár

Szabott ár

kozó megjegyzései balról találkoztak. Ilyen fontos kérdésben csak szabad mindenkinek vélekednie. De ami a kormányt illeti, a miniszterelnök kijelentette, hogy ő semmiféle téren junktimokat nem csinál. Csak az ellenzék se állítson fel junktimokat! Minden kérdést önmagáért kell megoldani, ha pedig valamenynyit összekeverjük, semmit se fogunk megoldani. Pedig az ország azt akarja, hogy parlamentje dolgozzon...

HIREK.

Tájékoztató.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtára vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

November 30. Városi közgyűlés.
December 9. Megyei áll. választmányi ülés.
December 12. Rendkívüli megyei közgyűlés.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggel 9 órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől 1/45 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5-7 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délután 5-7 óráig nyitva van a kádfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva van.

— **Városi közgyűlés.** Nagybeeskerek városi képviselőtestülete november hó 30-án d. n. 3 órakor közgyűlést tart, többek között választások is lesznek. És pedig ekkor ejtik meg a rendőr alkapitány, hadnagy és városi mérnök választását. Tárgyalásra kerül még a Mihályffy Ödönne tulajdonát képező és a város részére megveendő Ludas-pusztá ügye is, melyet a polgármester még az okt. 31-én tartott rendkívüli városi közgyűlésen terjesztett elő, továbbá ugyanekkor intézkednek a jövő hónapban tartandó képviselőtestületi tagválasztás dolgában is.

— **Tanácsülés.** A városi tanács ma délelőtt 11 órakor Stross Béla városi főjegyző elnöklésével ülést tartott, amelyen iparhatósági és árvaügyeket tárgyaltak.

től senki sem menekülhet a mistral idején. S mig dühöngött a szél odakünn, a vén Myon felhordta az ételt szerényen, komolyan és némán, mintha csak misét szolgált volna.

Mégis csak szép dolog egy igazi kastély!... Emiatt megbocsátom magának az ocsmány mistrálját, mely egész idáig üldöz bennünket s be akar törni a kéményen át.

— A kastély? Nem! Legfelebb sarka a kastélynak, egy fönmaradt vén torony, olyan, amilyen romok közepette. A parasztok magtárnak használták, én csak kitartoztattam egy kissé.

— Sohasem beszélt maga nekem róla. Mióta várur maga?

— Öt esztendő óta.

— Minden esetre vannak itt festmények, amelyek ujak, jegyezte meg Reinette nevetve s az ajtó fölött a nevének kezdőbetűire mutatott, melyek aranyban egy nemesi cimemben pompáztak.

— Öt éve, Reinette, hogy azok a betűk itt várják magát.

Amint így megtudta, hogy öt esztendő óta szeretik, Reinette büszkeséget érzett és egészen meg volt hatva.

A reggeli után Reinette ki akart menni.

— Jézus Mária! Hová gondol! —

— **A szabad lyceum megnyitása.** A torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület nagybeeskereki szabad liceumának 12 évi előadásai november hó 26-án vasárnap kezdődnek meg. Az első előadást Fajda Lajos főgimnáziumi tanár tartja Arany János költészetéről vetített képek kíséretében. Az előadás főbb pontjai: Arany rövid életrajza. Első művei. Költészete és működése a szabadságharc alatt. Arany lírája. A Toldi trilógia. A hunmonda feldolgozása. Balladái. A népies elem Arany költészetében. Az előadás során Arany János egyes költeményeit Hegedűs János joghallgató és Zalán-Tibor főgimn VIII. oszt. tan. szavalják. Az előadás a felső kereskedelmi és polgári iskola dísztermében lesz és délután 5 órakor kezdődik.

— **Halálozás.** Mint Nagylajosfalváról jelentik, Bán Miksa nyugalmazott ág. ev. lelkész és tanár tegnap ott 75 éves korában meghalt. Az elhunyt érdemes férjében Dolesechall Lajos nagylajosfalvi ág. ev. főesperes apósát gyászolja.

Vettük a következő gyászjelentést:

Gergely Samu a maga, egy gyermekei Etel és Margit, valamint a számos rokonok nevében is szomorodott szívvel tudatja, hogy a hön szeretett és felejthetetlen jó nő, illetve édesanya és rokon Gergely Samuné, szül. Waldner Mariska f. évi november hó 24-én déli 1 órakor, hosszas szenvedés után, életének 43-ik és boldog házasságának 20-ik évében elszenderült. A drága halott hült tetemei november hó 26-án délelőtt 10 órakor fognak a Csernovits-utca 3. sz. alatti gyászszobából a helybeli izr. sirkertben örök nyugalomra helyeztetni.

— **Tallián Béla ünneplése.** Mint Törökkanizsáról jelentik lapunknak, szép ünnepe lesz holnap a törökkanizsa—józseffalvai gazdakörnek. Pártfogójuknak Tallián Béla v. b. t. t., volt földművelésügyi miniszternek, a kerület országgyűlési képviselőjének festették meg a gazdakör az areképét és nagyszabású ünnepség keretében fogják az areképet leleplezni. Tallián Béla régóta viseltetik érdeklődéssel a gazdakör ügyei iránt és amikor földművelésügyi miniszter lett, mindent elkövetett a törökkanizsai és

józseffalvai gazdakör egyesülete érdekében. A gazdakör ezt a jóindulatot csak szeretettel és hálával tudják viszonzni és ennek akarata külső színezetet adni, amikor Tallián Béla areképét megfestették. Az areképlelező ünnepség november 26-án délután 3 órakor lesz a gazdaköri helyiségben. Ezzel kapcsolatban este a gazdakör a Gubás-féle vendéglőben a gazdakör könyvtára javára táncmultságot rendez.

— **Az izraelita nőgyűlést teaestélye.** Holnap vasárnap d. u. 6 órakor lesz a nagybeeskereki izr. nőgyűlést sétahangversenynyel egybekötött teaestélye a Lloyd-társulat helyiségében. A hangversenyen a szegedi honvédegyalogezred zenekara működik közre a legkiválóbb zeneszámokkal. Belépődíj: személyijegy 3 kor., családjegy 8 kor.

A szegedi 5. honvédegyalogezred zenekara Fichtner Sándor karmester vezényletével a következő műsort adja elő: 1. „Magyar induló”, Fichtner. 2. „Orpheus” nyitány, Offenbach. 3. „Czigányszerelmem keringő”, Lehár. 4. „Traviata” ábránd, Verdi. 5. „Bucsudal”, Rosensohn. 6. „Régi nóták”, magyar egyveleg, Fichtner. 7. „Böregér”, egyveleg, Strauss. 8. „Troubadur”, ábránd, Verdi.

Az estélyt, amelyen a belépő-díjért teát szolgálnak föl, tánc fejezi be.

— **A délvidéki színikerület választmányi ülése.** Említettük már, hogy a délvidéki színikerület választmányja dr. Dellimanics Lajos főispán elnöklésével holnap, vasárnap d. e. 10 órakor Zomborban ülést tart, amelyen Mezei Béla szerződéséről tanácskozik. Az

Borszéki
GYÓGYÉS ÜDÍTŐVIZ.
A SZÉNSAVAS ÁSVÁNYVIZEK
KIRÁLYA!

Főraktár:
Tolveth Frigyes cégnél,
ezenkívül (1082 154)
minden jobb fűszer- és csemegeüzletben

mondta Myon, szeméit az égre meresztve; ilyen időben az Uristen is otthon maradna. Hallja ezt a zennét! Cserépszindelyek hullanak, fák törnek ketté, a Rhone vize harmat alakban röptül tova és csak az imént a pékhez menve, ki két lépésre van innen, a falba kellett fogóznom, hogy el ne vágódjam, miközben kavics paskolta az arcomat.

Déltájban mindamellett — a dolog megtörténik néha — leesöndesült az idő. Futva át lehetett jutni a kastélyt körülvéző tisztáson a park egyik sarkába, hol a szélvihar nem érte az embert.

Ott szelid nap sütött. A Rhone folyó messziről csillogott, violaszín hegyek által szegélyezve. A mező néptelen volt és az elhagyott utakon fehér poroszlopok nyaralóztak.

De estefelé egész düvel feléledt a mistrál bömbölve s csapkodva az utcásköveket meg a romokat, mint valmi óriás veszett bika. Majd mélyesendű időköz után, távolról jöve, nagy tengeri zaj támadt, hömpölyögve, növekedve.

— Jól aludt legalább? kérdezte Myon Reinettől.

— És Reinette kissé pirulva:

— Nem, féltem az egész éjszaka.

Két izben, a harmadik és hatodik nap után, a makacs mistral szünetet tartott és

kilenc napon át mint a szél, a vihar foglyait, a mi szerelmeseinket elbűvölten tartotta a magány.

— Rómában hisznek bennünket, mondogatták, míg boldogan itt élünk, távol mindentől, egy elbűvölt kastélyban, hol minden sajnálkozás nélkül addig maradtunk, míg tetszeni fog az örült toporzékolóknak, kik menhelyünk körül tombolnak...

Máskor meg úgy rémlett nekik a vihar növekvő zaja közt, hogy egyedül elveszve és nyugodtan élnek tovaragadtatva hatalmas hullámok által veszélytelen hajótörés közepén.

Egy éjjel a mistral nem keltette fel őket többé. Hirtelen elállott. A Rhone kéken folydogált, a levegő még reszketni látszott, de a síkság fáinak lombjai mozdulatlanok voltak. Lenn az utcán nők, gyermekek vidám beszélgetése hallatszott és fön a léghen a háztetők és tornyok körül nagy fecskéfalkák kóvályogtak acélos fényben tündökölve éles csicsérgéssel.

— Ime fel vagy szabadulva! mondta a fiatal férj.

— Már? sóhajtott Reinette szomorúan.

— Hajh, már! de visszatérünk Roque-Estérellebe, visszatérünk az ősszel. Ősszel, Reinette, néha van mistrál.

Paul Aréne.

Eisenstädter S. és Társai divatruházában a

karácsonyi eladás

ma megkezdődött.

Tessék a kirakatokat megtekinteni.

ülésre ma délelőtt utaztak Zomborba dr. *Dellimaincs* Lajos elnök vezetésével a torontáli színügyi bizottság kiküldöttei: *Jankó* Ágoston, dr. *Végh* Lajos és dr. *Pollák* Győző.

— **A kath. legényegylet műkedvelői előadása.** A nagybecskereki kath. legényegylet f. e. november hó 26-án, vasárnap délután 4 órai kezdettel műkedvelői előadást tart saját egyleti helyiségében. Színré kerül „A mama” című 3 felvonásos vígjáték. Az egylet vendégeket szívesen lát.

— **A nagybecskerek—szegedi vonal.** Szöregben folynak a munkálatok a Szeged és Karlova közötti vasúti sínparon. A tehervonatok, melyek kavicsot és más anyagokat hordanak egymást érik és már bizonyos, hogy május elsejéig Szeged és Karlova között elsőrangusitva lesz a pályatest. Karlovától-Nagybecskerekig szintén megkezdték már az elsőrangusítási munkálatokat és hordják már a vasutak a tizenkét méter hosszú síneket, melyekkel a régi sínvasakat feleserélik. Ezzel egyidejűleg már megjött a Máv. engedélye, hogy a szeged—karlova—nagybecskereki vonalon gyorsított személyvonatok járjanak, melyek csak a nagyobb állomásokon fognak megállni, amint hogy az nem is lehet másképpen, mert ha minden mostani állomáson megállanak a gyorsított személyvonatok, akkor az egész gyorsításnak nem lenne semmi értelme.

— **Klinikai vizsgálatok** a stuttgarti Katalinkórházban megállapították: A legkülönbözőbb betegknél a természetes **Ferencz József**-keserűvíz épp oly biztosan, mint enyhén ható hashajtónak bizonyult. Még az emésztő-esatorna gyuladással állapota is, mely más hashajtóvizek használatát gyakran lehetetlenné teszi, a Ferencz József-keserűvíz alkalmazását megengedi. — Kapható gyógyszárakban és fűszerkereskedésekben. A Szé. küldési-igazgatóság Budapestén.

— **Tanítógyűlés.** Zombolyáról írják lapunknak: A D. T. E. zombolya—nagykiskindai fiókköre folyó évi november 23-án délelőtt 9 órakor tartotta őszi közgyűlését, a polgári iskola tornaacsarnokában, Zombolyán. A közgyűlésen Torontálvármegye kir. tanfelügyelője *Grézlo* János is részt vett a tanítók lelkes szeretetétől környezve. Előadásokat tartottak: *Kovalik* Károly fiókköri alelnök, „A tanító a patronage szolgálatában” című értekezését olvasta fel *Róth* József klárii kartárs, mivel *Kovalik* a megjelenésben súlyos családi gyász miatt akadályozva volt. Értékes előadásáért jegyzőkönyvi köszönetet kapott. Ennek kapcsán *Grézlo* János kir. tanfelügyelő behatóan megismertette a tanítósággal a patronage törvény szellemét és ezzel együtt a várható rendeletek tervezetét és ezen ügyiránti hathatós érdeklődésre és majdani buzgó tevékenységre buzdította a tanítóságot. *Maurer* Mihály temesvári áll. tanítóképzői gyakorlóiskolai tanító tartotta meg ezután előadását „az új tanterv szerinti rajzoltatásról”, melynek élvezetes és igazán meggyőző érvei és példái nem egy tanítót birtak azon elhatározásra, hogy a rajzot ezentúl teljesen más szempont, más cél elérése érdekében fogja majd otthon saját iskolájában tanítani. Zúgó taps honortálla a lelkes előadó fáradozásait. *Liska* Ferenc nagybecskereki áll. ig. tanító előadása következtet volna ezután, de mivel domboru térékepei a szállításonál használhatatlannak váltak, a közgyűlés nagy sajnálatára, igen élvezetesnek ígérkező és valóban tanulságos előadását függőben kellett tartani, mivel a közgyűlés kérelmére *Liska* megígérte, hogy a legközelebbi alkalomkor meg fogja előadását tartani. Az egyesületi helügyek elintézése után *Reck* Ottó egyesületi elnök vett szívélyes szavakkal bucsut a

fiókkörtől, mivel Nagyszentmiklósrá lett áthelyezve áll. ig. tanítónak, többek bucsuztatták elnököt a legnagyobb elismerés mellett a fiókkör tagjai nevében, amiután elnökül egyhangulag *Kovalik* Károly volt alelnököt, alelnökül egyhangulag *Hollinger* József kistószegi közs. ig. tanítót és a főválasztmányba *Hollinger* Józsefet választotta a közgyűlés. Ezután a Zemelka-szállóban társas ebéd volt, ahol tósztokban és jókedvben nem volt hiány.

— **A legkiválóbb orvosok egyhangú véleménye,** hogy a gyermek a fejlődés szakában van legjobban arra utalva, hogy hatékony tápszerekkel erősítve a legkülönbözőbb ragályos betegségek ellen ellentálló képessé tétessék s ugyancsak egyhangú vélemény az, hogy e célra legalkalmasabb a csukamájolaj, mely könnyű emészthetősége által válik igen becsessé. E célra legjobban ajánlható a Zoltán-féle csukamájolaj, melynek tápere-e igen nagy s mivel sem kellemetlen szaga, sem rossz íze nincs, a gyermekek szívesen veszik. Készítője Zoltán Béla gyógyszerész Budapestén s üvegeje 2 kor. a gyógyszerárakban.

— **Apaaállatok megvizsgálása.** Az apaaállatok 1911. évi megvizsgálása a nagybecskereki központi járásban november hó 27-én kezdődik *Bobor* Gyula, *Orsó* Gáspár és *Loch* Jakab bizottsági tagok jelenlétében. A vizsgálatok sorrendje egyébként a következő: Nov. 27: Magyarszentmihály, Jankahid, Törzsudvarnok, Szöllős, Bégaszentgyörgy. Nov. 28: Zsigmondfalva, Botos, Orlód. Nov. 29: Felsőelemér, Alsóelemér, Alsóaradi. Dec. 1: Felsőmuzslya, Nagyerzsébetlak, Lukácsfalva, Écska, Ecskehida. Dec. 2: Nagytárnok, Kistárnok, Katalinfalva. Dec. 4: Perlasz, Rezsőháza. Dec. 5: Bégafő, Lázárföld, Ernőháza

— **Ki gondolta volna,** hogy egyszerű háziszerral oly hamar és bizonyosan meg lehet szabadulni csuz, köszvény és mindenféle reumatikus bántalmaktól! A „Borolin” és „Borolin”-szappan ilyen csodás hatású háziszerek s ezért felhívjuk szíves olvasóink figyelmét a mai számunkban közölt „Borolin” hirdeté-re.

— **A kolera.** A vármegyében a legutóbbi huszonnégy óra alatt csak egy helyen fordult elő újabb koleraeset és pedig Kumánon, ahol két ember betegedett meg tegnap kolerában.

— **Hó és fagy** nem sokáig váratnak már magukra, mert minden időjósítás szerint száraz és forró nyárra aránylag korai és erős tél következik. Azért ajánlatos, ha mindenki idejekorán ellátja magát mindazon kellékekkel, melyek a tél kellemetlen-égei ellen megvédik. Azonban az állatokról sem feledkezzünk meg, mert azok munkaképessége minden állattulajdonos érdeke. Lótulajdonosok gondoskodjanak idejekorán oly védelmi eszközökről, mely a lovat télen az elsiklástól megvédi. Legajánlatosabb a jól bevált Leonhardt-féle eredeti H-sarok, mely szakemberektől elismert legjobb és legolcsóbb téli patkolás. Bevásárlásnál kérjük határozottan Leonhardt féle eredeti H-sarkot és óvakodjunk utáztatoktól.

— **Veszedelemes céllövés.** *Zater* Janos cukorgyári gépész pisztolylyal célbalőtt. Eközben valahogy úgy tartotta a pisztolyt, hogy mikor a fegyver elsült, a golyó tenyerébe furódott. Szerencsére a sebesülés nem volt súlyos s a golyót hamarosan kivették a kezéből a József-kórházban.

— **Egy népszerű.** A „Moll-féle sósborszesz” által a betegnek egy ép oly gyógyhatású, mint olcsó szer nyújtatik köszvényes és csuzos bántalmaknál, sebeknél és daganatoknál. Egy üveg ára utasítással együtt 2 kor. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által, Bécs, I., Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll-féle készítmény kéréndő az ő gyári jelvényével és aláírásával. d)

— **Betörések.** Az éjjel két helyen is garázdálkodtak a betörők Nagybecskereken. Müködésük egyik helyétől a nagybecskereki izraelita templomot szemelték ki, ahol az ablakon bemásztak, a falban levő per-

selyt kifosztották. Hogy a perselyben menyi pénz volt, azt nem tudják.

A másik betörés *Bukovác* István dívatáru üzletében történt, ahová az éjjel hatoltak be a jómadarak s fölfeszítették a kézi pénztárt, amelyből 26 K készpénzt elvittek. Mást a betörők nem bántottak. A betörőket erélyesen nyomozza a esendőrség és a rendőrség.

— **Elfogott tolvaj.** *Zsivanov* Szteva hajóslegény a napokban gazdájától Iszpasz Milán dereglyetulajdonostól ellopott 800 korona készpénzt s azután megszökött. A esendőrség mindenfelé kereste a tolvaj hajóslegényt és tegnap az itteni Rózsa-szállodában, ahol álnév alatt jól kiöltözködve megszállt, elfogta. Az ellopott pénzből még 432 koronát találtak meg nála, míg a többi pénzen kiöltözködött, ékszereket s órát vett magának. A tolvaj hajóslegényt a esendőrség Perlaszra vitte, mert ott is több lo-pással gyanúsítják s ez irányban is kell nyomozni.

— **Jogászotthon** a címe annak az igazán hézagpótló és életrevaló ujtásnak, melyvel dr. *Kállay* Zoltán jogi szemináriuma (Budapest, IV. Kaplony-utca 5/a, a kir. magy. tud. egyetemmel szemben) az új iskolai évvel a közönség elé lép. Az évek óta legszebb eredményel működő intézet új helyiségeiben akként rendezkedett be, hogy bennlakó joghallgatóknak igen mérsékelt díjazásért elsőrendű teljes ellátást nyújt. Ez ujtással a szeminárium mint nevelő is igen jelentékeny és üdvös hatású tényezővé vált, módjában állván ily módon a gondjaira bízott ifjúság fokozottabb ellenőrzése, mi által visszatarthatja őket a könnyelműködéstől s a felesleges szórakozásoktól, melyekhez — nagy városban — oly közel van a mulatság, ehhez a lumpolás, végül a — züllés. Az intézet szívesen nyújt az érdeklődőknek kimerítő levélbeli felvilágosítást.

— **Utépítési munkák kiadása.** A temesvári kereskedelmi és iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy a temesvármegyei m. kir. államépítészeti hivatal a Németság vasúti állomáshoz vezető közut építési munkáinak biztosítása céljából f. évi december hó 4-ére versenytárgyalást hirdet. A vonatkozó műszaki műveletek és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál megtekinthetők.

TÁVIRATOK.

A véderő napja.

A képviselőház mai ülése — A véderővita. — Interpellációk.

Budapest, nov. 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésén a véderőreformot tárgyalta. A vitában ma két szónok vett részt, a gazdapárti *Herczeg* Sándor, azonkívül *Szterényi* József, aki beszédében elismerte a hadsereg fejlesztésének szükségét. Az ülés végén interpellációk voltak.

Náray Lajos elnök fél 11 órakor nyitja meg az ülést üres padosorok előtt.

Előterjesztései után felolvassák az interpellációs könyvet, amelybe három újabb interpelláció van bejegyezve. Az interpellációkra 1 órakor térnek rá.

Székelly Ferenc igazságügyminiszter beterjeszti a konzuli bíraskodás érvényességének meghosszabításáról szóló törvényjavaslatot.

Ezután következett a

véderővita.

Herczeg Sándor gazdapárti szól ma először a javaslatához s ő is szükségesnek tartja a hadsereg fejlesztését, de az magyar legyen. Határozati javaslatot nyújt be,

ROYAL-BIOSKOP-SZINHÁZ

Nagybecskereken, a „Magyar Király”-szállodában

Előadások: Szombat, november 25-én este 9 órakor; Vasárnap, november 26-án délután fél 5 és 6 órakor, este folytatódólagos előadások 8 órától fél 11-ig.

Minden kép után lehet bemenni és kijönni.

Elsőrendű válogatott műsor.

Teljesen új filmek.

MŰSOR:

1. *Nick* Winter tanítványa Humoros
2. *Ezüstgem-vadászat* Atrikában. Ter-mészetes.
3. *A rózsák leánya.* Dráma. 300 m. hosszú.

HELYÁRAK:

Pályolyérés 1 korona, I. hely 60 fillér, II. hely 40 fillér, III. hely 30 fillér. Gyermekek: Pályolyérés 60 fill., I. hely 40 fill., II. hely 30 fill., III. hely 20 fill. — Ruhátár 10 fill.

4. *Pathé-újság:* aktuális újdonság:

Uj! *Olasz-török háború.* Uj!

5. *Igazságszolgáltatás* indiában Dráma.

6. *Palinák* új ruhája van. Humoros.

(967-64-9)

A szerelem útja a gyomron visz át azért süssetek és főzettek kizárólag Ceres ételzsirral.

Legfinomabb teavaj készítése: Sárga, simulékony „Ceres“ ételzsir („Ceres“-kockák) és fehér („Ceres“-táblák) egyenlő arányban keverve, óvatosan, felhevítés nélkül megolvasztandó. Ehhez hozzáöntendő nyers tejfel vagy nyers tej. (3/2 kg „Ceres“-hez 1/8 liter tejfel) minekutána az egész jól megkavarandó, mialatt a tálat vagy a lábost gyorsabb kihülés végett hideg vízbe állítjuk mindaddig, míg a zsir megfagy. A tej viz-tartalma így teljesen kiválik, míg a „Ceres“ zsir a legfinomabb teavaj ízét és zamatját veszi fel és ugyanugy használható is. Egy tojás sárgája még jelentékenyen növeli a keverék jóságát. Az ezen utasítás alapján előállított teavaj az érvényben levő törvényes határozmányok szerint csakis a saját háztartásban használható.

haladja fordultak újabban Nagybecskerek felé, amennyiben a *Benő Testvérek* tulajdonát képező *Torontáli Cipőgyár* kibővítésére 2.700.000 koronát bocsátanak rendelkezésre. Nevezett pénzintézetek megbízottai már napok óta tárgyalnak a Benő Testvérek céggel a nexus közelebbi részletei és feltételei tárgyában. A megegyezés már majdnem perfekt és a cipőgyár jövő év március havában a 2.700.000 korona ígé nybevitelével megkezdí nagyszabású kampányát.

Ez a hatalmas akció természetesen a jelenleg alkalmazásban lévő 200 munkás tetemes szaporítását kívánja és nagyszabású építkezéseket is involnál.

A cipő gyári előállításánál mi t érdekes körülményt azt kell ehelyütt kiemelnünk, hogy a munkások nem vonatnak el a cipészipartól, mert az eddigi gyakorlat bizonyítja, hogy olyan munkások is, akik nem kitanult cipészek, a gépmunkában kiképeztek magukat.

A Torontáli Cipőgyár eme újabb nagy lépése óriási lendületet jelent városunk ipari és kereskedelmi terén. Vajha e gyár ambiciózus tulajdonosainak uttörő példáját mások is követnék!

Végezetül nem hagyhatjuk megemlítés nélkül a cipőgyár ezen akciójának közgazdasági jelentőségét sem. A beözönlő nagy külföldi tőke, kell hogy a közeljövőben örvendetes hatását éreztesse minden vonalon.

A „Hermes“ Magyar Általános Váltóüzlet R.-T. (Budapest), heti jelentése a tőzsdetorgalmról és a pénzpiacról.
Budapest, nov. 23.

A legutóbbi hét a budapesti tőzsdén meglehetősen csendes forgalom mellett folyt le. Sem a külpolitikai viszonyokban, sem pedig a magyar parlamenti helyzetben nem állott be lényegesebb változás, mely a tőzsde irányzatát befolyásolhatta volna és így az üzlet szűk keretek közt mozgott, a vezető értékek árfolyamai pedig lemorzsolódtak. A pénzpiacon a feszes helyzet még mindig tart és ez a körülmény sem nyújtott tápot a tőzsde irányzatának: külföldről azonban, nevezetesen Franciaországból az utóbbi időben ismét pénzkínálattal volt tapasztalható és ezen körülmény a devizárfolyamok csökkenő irányzatában is kifejezésre jutott, úgy, hogy azok jelenleg a paritási pont körül mozognak.

A vezető bankpapirokban nagyobb forgalom nem fejlődött ki és egyéb vezető értékeink közül is csak a Rimamurányi vasmű részvényekben volt valamivel élénkebb az üzlet, a vaspiacon kedvező konjunkturájára való tekintettel, míg az eleinte favorizált Közuti részvények árfolyama szintén lemorzsolódott. Az inkább helyi jellegű Pesti magyar kereskedelmi bank részvények folytatólag igen élénk keresletnek örvendtek és árfolyamuk számottevően emelkedett.

Iparvállalati részvények közül egyes kategóriák iránt mutatkozott nagyobb érdeklődés: így különösen köszénbánya részvények iránt, melyek közül a Magyar általános köszénbánya és Északmagyarországi köszénbánya részvények számottevően emelkedtek és Salgótarjáni köszénbánya részvények is magasabb árfolyamon kerültek forgalomba. Ezekon kívül az utóbbi napokban különösen két részvény iránt mutatkozott rohamos kereslet, u. m. a Horvát-szlavon cukoripari részvény és a Nasici tanningyári részvények iránt, melyek mind-egyike eddig elért legmagasabb árfolyamán zárult. Egyéb ipari papirok közül még Beocsini cement, Ganz-Danubius és Fiumei rizshántológyári részvényekben volt említésreméltó üzlet.

A sorsjegypiacon az érdeklődés a kon-

vertált jelzalsorsjegyeken kívül a Hazai takarékpénztári sorsjegyek iránt is nagyobb mértékben mutatkozott és kisebb sorsjegyek közül az Erzsébet-szanatórium sorsjegyek voltak keresettek.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Lovak

tűlen sikos utakon is megtartják munkaképességüket a Leonhardt
L. védjeggyel ellátott
eredeti-H-sarkok
által.
Az eredeti-H-sarkok minden tekintetben
régóta beváltak és használatban a
legjobbak.

1096-73

Elárusító

egy helybeli malomba megfelelő
kaucióval

keresztetik

december hó 1-ére belépésre.
Olyanok, akik a Németvárosban
ismerősek előnyben részesülnek.

Cim a kiadóhivatalban.

1147-11

916 Bvk. 1911. sz.

1149-1.1

Árverési hirdetés.

A budapesti kir. törvényszék 1911. évi 19686. számú végzésével megkeresett nagybecskereki kir. járásbírósnak 1911. évi V. 1368. számú végzése folytán Rákosligeti takarékpénztár r.-t. javára 237 korona tőkekövetelés és járuléka erejéig elrendelt kielégítési

végrehajtás folytán 1911. évi október hó 19. napján lefoglalt és 3100 koronára becsült ingóságokra az árverés elrendeltetvén, annak Nagybecskereken, Gizella-part 5. sz. a. leendő megtartására határidőül **1911. évi december 1. napjának délután 3 órája** kitétik, az 1911. évi V. 1368/2. sz. a. kelt végzés alapján.

Az árverés alá kerülő ingóságok megjelölése: varró-, írógép, grammofon, ellenőrző pénztár és automobil.

Nagybecskereken, 1911. évi november hó 11. napján.

Schmelz, kir. bir. végrehajtó.

Nagykikindai járás főszolgabírájától.

6100-911. szám.

1148-3.1

Pályázati hirdetés.

Torontálmegye nagykikindai járásához tartozó *Töröktopolya* községben üresedésben levő *szülésznői* állásra pályázatot hirdetek.

Javadalmazás évi 180 kor. fizetés és szüléseknél való segédkezésért 1 kor. 60 fillér látogatási díj.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy oklevéllel és erkölcsi bizonylattal felszerelt kérvényeiket 1911. év-*december hó 20-áig* a nagykikindai szolgabíró-sághoz küldjék be.

Nagykikinda, 1911. november 23-án.

Főbíró hiv. távol:

Vogel, tb. főszolgabíró.

Fiatal hizott

sertések

napi áron kaphatók

Manrincov Pál-nál
Nagybecskerek, Vásár-tér.

1144-31

5 db. hizott sertés

darabonként 150-160 kg. élősúlyban

báró Csávossy papdi (Torontálmegye) uradalmából

eladó.

Értekezés **dr. Szőke Gyula** ügyvéd, gyámi megbízottnál,

1145-1.1

Budapest IV., Papnövelde-u. 1.

A VILÁG LEGJOBB TEA 1137-02

Az angol király szállítói.
Különlegesség:
„Kingdom-Blend“
6 felseje az angol király five o'clock-teája.

UNITED TEA COMPANY LONDON
„U. K.“-TEAK
KINGDOM

A Walesi herceg szállítói.
„U. K.“-teák
rendkívül kiadósak és aromatikusak.

Főraktár: Prandell Rezső, Nagybecskerek Hunyadi-(Fő-)utca.

Könyvelő,
aki magyarul és németül is ügyesen levelez, reprezentálásra képes, december 1-ére, esetleg előbb is **felvétetik** egy iparvállalatnál.
Ajánlatok **Szén és cement** jellegre **Temesvár-főposta** restanté 1146-31 küldendők.

Pártoljuk hazánk gyöngyét!
Minden házi-orvos szívesen lát asztalunkon ásványvizet s így többek között az eddig is nagy közkedveltségnek örvendő lippafüredi **Apolló borvizet,**
mely természetes, szénsavdús és vasmentes tartalmánál fogva minden alkoholtartalmú itallal vegyíthető. Az „Apolló borviz” elismert legjobb minőségénél fogva huzamosabb ideig beraktározható. — Kapható Mária-Radna állomásig állítva 50 fél, vagy 25 másfél literes palackokban, gondosan ládában csomagolva 11 K. 50 fillér utánvét mellett
az „Apolló-borviz”-forrás bé leténél Lippa (Temes megye). 1080-5.5

EREDETI
BOLINDER-féle
nyersolajmotorok és nyersolaj locomobilok

Sürgöny-czim:

Telefon.
76-48
132-50

Szabók.

osak

Szabó Emil és Társánál
kaphatók.

BUDAPEST VI., Teréz-körut 46. szdm.
Benzin motorok Szivógásmotorok Teljes malomberendezések — Arjegységek lágysz és bérmentve.
Kérjük a csimre ügyelni.

22-4 47

Angol kosztümöket, francia ruhákat, kabátokat, bluz és gyermekruhákat

a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig, mérsékelt árban és pontosan készít

Wehner Anna
Nagybecskerek. Eötvös-utca

Pongyolák
nagy választékban állandóan raktáron. 1132-x2

Nincs többé

fejfájás,
reuma,
csúsz,
köszvény,
isziász, kolera és más ragályos fertőzés,

mert van
„BOROLIN“
Borolincukorka, Borolinsó és Borolin szappan.

A Dr. Borovszky-féle BOROLINNAK az ára kimerítő használati utasítással üvegenként 50 fillér, a Borolincukorkának 40 fillér, a Borolinsónak 2 korona, a Borolin házi-szappannak darabonként 30 fillér és a pipereszappannak 80 fillér Kapható minden gyógyszerárban és drogériában.
Főraktár Nagybecskereken Deutsch Márton fűszerkereskedésében.
Központi főraktár:
Budapest, II., Margit-rakpart 45 sz

KÖHÖGÉS

rekedtség és hurut ellen nincs jobb a **RÉTHY-féle pemetetű-cukorkáknál!**
Vásárlásoknál azonban vigyázzunk és határozottan **RÉTHY-félét** kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.
Az eredetinek minden egyes darabján rajta van a **RÉTHY** név
1 doboz ára 60 fillér. Mindenütt kapható.

936b-63

Kitűnő
zongorákat

csakis elsőrendű gyárosoktól tartok állandóan raktáron.
Olcsó árak, részletfizetésre is
régizongorákat újakkal cserélek fel s elvállalok mindenemű javítást, hangolást stb.

WEISSER ADON,
orgona-építő és zongorahangoló,
alapított 1886,
a Würth-féle zongoragyár itteni egyedüli képviselője
Nagybecskerek,
Gizella-part 6.

1105-103

BIOGRAPH-SZINHAZ
a „CLUB” kávéházban.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy ezentúl minden szombat és vasárnap a színházza épített, kényelmes ülőhelyekkel berendezett, külön teremben tartom az előadásokat, és pedig: minden szombaton délután 6 és este 9 órakor, minden vasárnap d. u. 3, 1/2, 6 és este 9 órakor.

Belépti díj:

Pályulés 1 K. — fill. Gyermekeknek 60 fill.
I. hely — „ 60 „ „ 40 „
II. hely — „ 40 „ „ 30 „
III. hely — „ 30 „ „ 20 „
Diákoknak és katonáknak (örmeztől lefelé) a délutáni előadásokhoz 20 fillér.

1911. évi nov. 25. szombat és nov. 26. vasárnap.

Műsor:

1. Pali mint sürgönyhordó. 5. Rászedett ellenfél
2. Riva és Gardató. 6. Kin-ma Afrikán.
3. Az eleven szék. 7. Bonaparte és Pichegró
4. Hogy Párisz láthasson.

Nem kiméltém költséget egy egészen új gép beszerzésére, mi által a képek tisztábbak és nyugodtak.

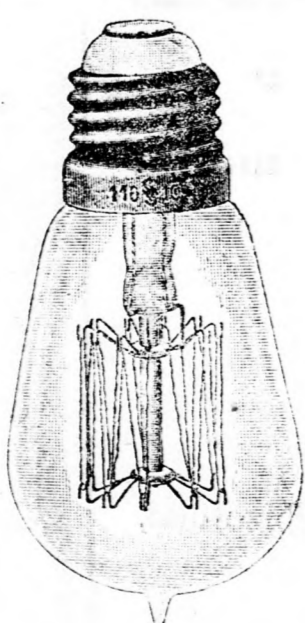
Szíves látogatást és párfogást kér

kiváló tisztelettel

Sólyom György,

a „Club” kávéház tulajdonosa.

603-x.21

TANTAG-GÁMPA.

A legjobb fémszálas izzólámpa.
Arammegtakarítás kb. 60 százalék.
Fehér fényvel ég.
Rázkódásoknak ellenáll.
Égési óráinak száma meghaladja bármely izzólámpáét.

Minden helyzetben, tehát fölfelé állóan, ferdén, oldalt egyformán kifogástalanul ég.
Olcsóbb a többi fémszálas izzólámpánál.
Nagyobb rendeléseknél magas engedmény.

Magyar Siemens-Schuckert-Művek
Budapest, VI., Teréz-körut 36.

1057-10.8

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok hatásos gyógyhatása a legmagasabb gyomor és altestőntalmak, gyomorféreg és gyomorfőv, rögzött székrekedés, májbántalom, vértünetés aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen a jeles háziájszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt eredeti doboznak K. 2.—
Hamisítások törvényileg tenyítettnek.

MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ

csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti és a Moll feliratu ónozáttal van zárva

Moll-féle sóborszesz nevezetesen mint fájdalom csillapító bedörzsölési szer kőszvény, csusz és meghűlés egyeb következményeinél legismertebb népszer

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Főszétküldés

Moll A. gyógyszer. cs. és kir. udvari szállító által
Bécs, I., Tuchlauben 9. szám.

Vidéki megrendések naponta postautánvét mellett teljesíthetnek
A raktárban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

680-X-43

Alapítotott 1874

Első nagybecskereki sirkő és kőfaragó üzlet és szobrász műterem

TUNNER ALAJOS cég, acad. szobrász és kőfaragómester

ajánlja dusan felszerelt sirkőraktárát hazai és külföldi kőfajokban kivitelezve. A siremlékek művészi kivitelben, helybeli műtermemben készülnek és állandóan nagy választékban raktáromon tartom.

Modeleket és vázlatokat művészi szobrászati munkálatokról és díszemlékekről készítek és ezekkel gyorsan szolgálhatok.

Vállalom a kőfaragó szakba vágó összes munkákat, a temetőben elhelyezett régi sirkővek tatarozását.

Raktáron tartok különféle burkoló lapokat, épület köveket, vízszűrő köveket, kőszűrőköveket stb.

Jutányos árak! Pontos kiszolgálás.

933-356

XXIX-ik magyar királyi jótékonycélu államsorsjáték

Ezen pénzsorsjáték remélhető tiszta jövedelme közhasznú és jótékony célra fog fordítani Ezen sorsjátéknak összesen 14885 nyereménye van melyeknek összes értéke 475,000 koronára rug készpénzben.

Főnyeremény 200,000 korona készpénzben. továbbá:

1 főnyeremény 30000 K	20 nyer. á 200 K	4000 K
1 „ 20000 „	40 „ „ 150 „	6000 „
1 „ 10000 „	100 „ „ 100 „	10000 „
1 „ 5000 „	200 „ „ 50 „	10000 „
5 nyer. á 1000 K	5000 „	2500 „
5 „ „ 500 „	2500 „	20 „
10 „ „ 250 „	2500 „	10 „

14885 nyer. összesen 475 000 K

Húzás visszavonhatatlanul 1911. évi december hó 14. én.

Egy sorsjegy ára 4 korona.

Sorsjegyek az összeg előzetes beküldése mellett a m. kir. lottójövedéki igazgatóságtól Budapesten (Vámpalota) portómentesen küldetnek, ezenkívül kaphatók valamennyi posta-, adó-, vám- és adóhivatalnál, az összes vasúti állomásokon s a legtöbb dohányüzletben és váltóüzletben. Játéktervet ingyen és bérmentve küld.

988-65 M. kir. Lottójövedéki igazgatóság.

A tagok által eddig kölcsönösen biztosított tőke több mint 20 millió korona.

Gondoljatok jövőtökre!

„Bios“ Kölcsönös Segélyző Szövetkezet Temesváron, vezérképiselete: Hercog Gyula Nagybecskerek.

A „Bios“ Kölcsönös Segélyző Szövetkezet havi 1 korona és az alapszabályszerű illetékek befizetése ellenében

I. Életjáradék (nyugdíj) biztosítási osztályban

minden egyes tagjának halálesete után azonnal fizet 2000 koronát, munkaképtelenség esetén pedig havi 50 korona segélyt nyújt. 30 évi tagság után minden egyes részjegyre élethossziglani havi 50 korona járadékot vagy 2000 korona készpénzt biztosít.

II. Kiházasítási osztály leányok számára.

Ezen osztálynak tagja lehet minden leány, aki még 15 éves korát nem haladta túl. A biztosítási rendes évi tagsági díjak minden részjegy után a következők:

1 éves leányokért K 8	8-9 éves leányokért K 40
1-2 „ „ K 12	9-10 „ „ K 41
2-3 „ „ K 16	10-11 „ „ K 48
3-4 „ „ K 20	11-12 „ „ K 52
4-5 „ „ K 24	12-13 „ „ K 56
5-6 „ „ K 28	13-14 „ „ K 60
6-7 „ „ K 32	14-15 „ „ K 64
7-8 „ „ K 36	

Továbbá esetenként fizetendő kiházasítási járulékok:

1-3 éves leányokért K 150
3-6 „ „ K 2—
6-9 „ „ K 250
9-12 „ „ K 3—
12-15 „ „ K 4—

Bővebb felvilágosításokat nyújt a vezérképiselet:

Hercog Gyula, Nagybecskerek, Mikszáth Kálmán-utca 2. szám.

Tagokat gyűjthet minden férfi és nő, foglalkozásra való tekintet nélkül. — Azok, kik a szövetkezetnek tagokat gyűjtene, tiszteletdíjban részesülnek.

Budapest szálloda

Szeged, Aradi-utca 6.
(Tisza nagyszálloda függeléke)

Bejárát a Klauzál-téri villamos vasút megállójáról

Udvari szoba személyenként világitással és kiszolgálással K. 1.60. Utcái szoba személyenként villanyvilágitással és kiszolgálással K. 2.40. Ugy az utcai, mint az udvari szobák tiszták és világosak.

A környékbeli közönség kedvelt szállója.

1112-264

Hirdetéseket jutányos árért közöl a „Torontál“ politikai napilap kiadóhivatala, mely lap a legjobb, legolvasottabb napilap Torontálvármegyében

Védjegy: „Horgony“.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónak bizonyult háziájszer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult kőszvény, csusz és meghűlések, és a legkülönbözőbb női betegségek ellen a jeles háziájszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K.—80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török lözsef gyógyszerésznél, Budapest.

D. Richter gyógyszer-tára az „Arany oroszánhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

905-429

ÖR JAJI

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuk

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek. Doboza 1 és 2 korona. — Próbadozoz 50 fillér. Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR“ gyógyszer-tár

Budapest, VI, Váci-körut 17.

Kapható: Nagybecskereken: Kellner József, Kollarich Gábor, Losonczy Lehel, Nikolics Emil, Vági Sándor gyógytárakban és Mehlkuhn Dezső droguájában. Bégaszentgyörgyön: Szerdahelyi Károly gyógytárában.

ELJEN!

Egger-mellpasztillái csakhamar meggyógyít!